

ΑΡΧΕΙΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΚΑΙ

ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

«Τὸ γὰρ αὐτὸ νοεῖν ἐστὶν τε καὶ εἶναι»
ΠΑΡΜΕΝΙΑΔΗΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Heinrich Rickert τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Heidelberg.
— Karl Joël τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Basel. — Ernst Hoff-
man τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου Heidelberg. — Erich Frank,
τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Marburg. — Guido Calogero τακτ.
καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης. — Ραφ. Δήμου, καθ. τοῦ Πανε-
πιστημίου Harvard τῶν Ἡν. Πολ. τῆς Ἀμ. — Κ. Τριανταφυλλόπου-
λος τακτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν. — August Faust
ὑφηγ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Heidelberg. — Μιχ. Τσαμαδὸς σύμβου-
λος ἐπικρατείας. — Χ. Τζωρτζόπουλος ἔκτ. καθ. τοῦ Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης. — Franz Boehm ὑφηγ. τοῦ Πανεπιστημίου Heidelberg
— Παν. Κανελλόπουλος ὑφηγ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. — Κωνσταν-
τῖνος Τσάτσος ἔκτ. καθ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. — Ἰωάν. Θεοδορα-
κόπουλος ὑφηγ. Πανεπιστημίου Θεσβνίκης. — Θεμ. Τσάτσος ὑφηγ.
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ: Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΑΡΡΩΝ 41

1932

στάσεων διεπόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς μεθέξεως. Ὑφίστανται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνεξάρτητοι, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἠλαττωμένα: ἀλλ' ἀνεκρίζωτοι, παραλλήλως πρὸς τὰς ἐννοίας τῆς λογικῆς. Αἱ ἠθικαὶ καὶ θρησκευτικαὶ συγκρούσεις ὀφείλονται εἰς τὴν συνύπαρξιν τῶν δύο τούτων στοιχείων ἐκ τῆς μελέτης τῶν ὁποίων πολλαχῶς θὰ εἶνε δυνατόν νὰ διαφωτισθῇ ἡ ἱστορία τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων καὶ τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων.

M. T.

Ἡ ἱστορία τῆς φιλοσοφίας ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸ 1930.

(Ἐκ τοῦ Archiv für Geschichte der Philosophie)

α) Ἀπὸ τοῦ Bacon μέχρι τοῦ Kant.

Ἐν ἐκ τῶν σπουδαιότερων δημοσιευμάτων διὰ τὴν προκειμένην περίοδον ἀποτελεῖ ἡ νέα ἐκδόσις τῶν ἔργων τοῦ Leibniz: ὁμοίως ἢ ἐπ' ἀφορμῇ τῆς 200ῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων τοῦ Moses Mendelssohn γυγνομένη Jubiläumsausgabe τῶν ἔργων τοῦ φιλοσόφου τούτου. Σπουδαία ἐπίσης εἶνε ἡ νέα ἐκδόσις τῶν ἔργων τοῦ Descartes μετ' εἰσαγωγὴν ὑπὸ Heinrich Rickert. — L. Strauss Die Religionskritik Spinoza's. — Ἐν τῇ ἐκδόσει Kafka 19ος τόμος ἀφιερωμένος εἰς τὸν Leibniz ὑπὸ Stammer. Καὶ οἱ Karl Dürr καὶ Hans Stramm δημοσιεύουσι συγγράμματα ἀφιερωμένα εἰς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Leibniz. El. Bernardine Sugg: Pierre Bayle. — Else Wentscher «Englische Wege zu Kant». — Bernard Groethuysen «Die Entstehung der bürgerlichen Welt u. Lebensanschauung in Frankreich.

β) Ἀπὸ τοῦ Kant μέχρι σήμερον.

Γενικὰ ἔργα ἐδημοσίευσαν οἱ κ. κ. Karl Joël καὶ ὁ Erich Rothacker (Einleitung in die Geisteswissenschaften). Εἰδικὰ θέματα πραγματεύονται ὁ Werner Gent «Die Raum-zeit Philosophie des 19 Jahrhunderts. — Lucia Grunike: «Der Begriff der Tatsache in der Positivistischen Philosophie des 19 Jahrhunderts. — Rene König: «Die naturalistische Aesthetik in Frankreich und ihre Auflösung», — Εἰδικώτερον μὲ τὴν ἰδεοκρατίαν ἀσχολοῦνται ὁ Gerhard Mazur ἐν τῷ ἔργῳ του «Friedrich Julius Stahl». — Julius Ebbinghaus: «Ludwig Feuerbach». — Ἐν τῇ ἐκδόσει Kröner ἐδημοσιεύθη τὸ 'Κεφάλαιον' τοῦ K. Marx μετ' εἰσαγωγὴν τοῦ B. Kautzky, — Οἱ R. Schottländer καὶ H. Himmelstrup πραγματεύονται περὶ «S. Kierkegaard's Sokratesauffassung». — Πολλὰ ἔργα ἐδημοσιεύθησαν ἀσχολούμενα μὲ τὸν Nietzsche καὶ τὴν φιλοσοφίαν του. Μεταξὺ τούτων ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς: Karl

Heckel: «Nietzsche sein Leben und seine Lehre». — Hans Vaihinger: «Nietzsche als Philosoph». — Hugo Fischer: «Nietzsche, Apostata oder die Philosophie des Aergernisses». — Friedrich Mess: «Nietzsche der Gesetzgeber». — Alfred Baumler: Nietzsche der Philosoph. und Politiker. — Werner Brock: «Nietzsches Idee der Kultur». — Τὴν ἐξέλιξιν τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ τοῦ 1890 ἐκθέτει ὁ Heinrich Maier ἐν τῷ ἄρθρῳ του «Philosophie» ἐν Aus 50 Jahren deutscher Wissenschaft. — Διάφοροι συγγραφεῖς ἐδημοσίευσαν εἰδικὰ θέματα ἐν τῇ σειρᾷ: «Philosophische Forschungsberichte». Walter Passarge: Die Philosophie der Kunstgeschichte. Wilhelm Burkamp «Naturphilosophie der Gegenwart». Hans Leisegang «Religionsphilosophie der G. — Reinhard Kynast: «Logik u. Erkenntnis Theorie der G. — Karl Larenz: Rechts u. Staatsphilosophie. — Th. Flournoy: «Die Philosophie von William James. — Th. Haering: «Christoph Sigwart.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκατοστῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων του Franz Brentano: Wahrheit und Evidenz». Ὁ Hans Feist δημοσιεύει μίαν ἐπιμνημόσυνον μελέτην περὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Benedetto Croce. — Ἐπιμελεία τοῦ B. Groethnysen ἐξεδόθη συλλογὴ τῶν ἔργων τοῦ Wilhelm Dilthey φιλοσοφικοῦ περιεχομένου. — Erik Wolf: Max Webers ethischer Kritizismus und das Problem der Metaphysik.

Ἱστορία τῆς φιλοσοφίας ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1931.

Ἐν τῷ περιοδικῷ Philosophie u. Schule ἐδημοσιεύθη: Max Wundt: die Ionische Metaphysik, ὑπὸ H. Leisegang: die attische Philosophie, ὑπὸ Ernst Hoffmann: die hellenistische Philosophie. Js. Heinemann: die griechische Weltanschauungslehre bei Juden u Römern. — Fr. Schmidt: die Theorie der Geisteswissenschaften vom Altertum zur Gegenwart. — Guido Calogero: Logik, eine Einleitung zur Geschichte der antiken Logik. Ὁ συγγραφεὺς λέγει ὅτι εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας λογικῆς ἀνήκουσι καὶ ὅλα τὰ προβλήματα τὰ ὅποια, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἄμεσον λογικὴν καὶ διαλεκτικὴν σημασίαν, ἤσκησαν οὐχ ἥττον ἐπίδρασιν καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ περιληφθῶσιν ὀργανικῶς εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκουσι καὶ αἱ καθ' ἑαυτὸ λογικαὶ καὶ διαλεκτικαὶ θεωρίαι. — H. Scholtz: die Axiomatik der Alten μετὸν ὄρον τοῦτον ὁ συγγραφεὺς ἐννοεῖ τὸ σύνολον τῶν συστατικῶν στοιχείων μιᾶς ἐπιστήμης μετὰ αὐστηράν, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν μαθηματικῶν, κατεύθυνσιν. Τοιαύτης αὐστηρᾶς ἐπιστήμης πρῶτον παράδειγμα ὑπῆρξεν ἡ γεωμετρία τοῦ Εὐκλείδου, τὸν δὲ πρῶτον χαρακτηρισμὸν μιᾶς τοιαύτης ἐπιστήμης ἔδωκεν ὁ Ἀριστοτέλης. — H. Dingler:

Ueber die Anfänge des exakten Systemgedankens bei den Griechen.—Γενικὴν ἀποψιν τῆς ἀρχαίας ἠθικῆς δίδει ὁ Max Wehrle: «*Λάθε βιώσας*» Studien zur ältesten Ethik der Griechen. Διὰ τὰ ἀνεύρη τὰς ἠθικὰς βάσεις τῶν ἀρχαιοτάτων ἀνθρώπων ἐξετάζει τὰ ἔργα τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Ἡροδότου, Πινδάρου, Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους. — Σχετικὸν εἶνε καὶ τὸ ἔργον τοῦ G. Mensching: Die Idee der Sünde. — Μεταφυσική.—J. Stenzel: Geschichte der Metaphysik. Συγχρόνως ἐδημοσιεύθη καὶ M. Wundt: Geschichte der Metaphysik.—B. Groethuyzen: Philosophische Anthropologie. Μὲ τὸν τίτλον τοῦτον ὁ συγγραφεὺς ἐννοεῖ τὸν κύκλον τῶν προβλημάτων τὰ ὅποια γεννῶνται ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐξετάζει τὸν ἑαυτόν του. F. Helmich: Urgeschichtliche Theorien in der Antike. Τρεῖς εἶνε αἱ ἐνταῦθα ὑπαγόμεναι θεωρίαι: ἡ θεωρία τῆς καταπτώσεως, ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν δύο πρώτων στηριζομένη. Σχετικὴ πρὸς τὸ ζήτημα τῆς γενέσεως τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας εἶνε ἡ διατριβὴ τοῦ W. Nestle: Der Orient und die griechische Philosophie bis auf Aristoteles. — Σχετικὴν πρὸς τὸ αὐτὸ θέμα διατριβὴν ἔγραψε καὶ ὁ Otto Körner. — Περὶ Παρμενίδου ἔγραψε H. Fränkel: Parmenides studien.—Περὶ Σωκράτους ὁ C. Ritter καὶ ὁ Ed. Spranger. — Περὶ Πλάτωνος W. Nestle: Platon, Hauptwerke, ausgewählt u. eingeleitet von W.N. C. Ritter: Die Kerngedanken der platonischen Philosophie.—H. Friedemann: Platon, seine Gestalt. H. Rick: Neue Untersuchungen zu platonischen Dialogen.—J. Stenzel: Studien zur Entwicklung der platonischen Dialektik von Sokrates zu Aristoteles. — E. Weerts: Plato un der Heraklitismus.—J. Martin: Symposion, die Geschichte einer literarischen Form. H. G. Gattamer: Plato's dialektische Ethik Phaenomenologische Interpretation zum Philebus. — E. Hoffmann: Der pädagogische Gedanke in Platons Höhlengleichnis. — Περὶ Ἀριστοτέλους. K. v. Fritz: Der ursprung der Aristotelischen Kategorienlehre.—H. von Arnim: Die Entstehung der Gotteslehre bei Aristoteles.—Περὶ Φίλωνος K. Staehle die Zahlenmystik bei Philon von Alexandreia.—J. Gross: Philons von Alex. Anschauungen über die Natur der Menschen. —G. Kuhlmann: Theologia naturalis bei Philon und Paulus. Eine Studie zur Grundlegung der paulinischen Anthropologie.

Ἡ ἱστορία τῆς φιλοσοφίας ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τοὺς νεωτέ- ρους χρόνους.

G. De Ruggiero: Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας ἡ ὅποια ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον πλήρες ἔργον τοῦ εἰδούς τούτου. (Laterza, Bari, 2 τόμ.).
B. Soliani: La filosofia di Giordano Bruno (Valléchi, Firenze).

Paolo T r e v e s : La filosofia politica di Tommaso Campanella (Bari, Laterza).—Adolfo L e v i : La filosofia di Tommaso Hobbes (S. Dante Aligheri): ἔργον πολὺ ἐπιμελελημένον. — Luigi B a n d i n i περὶ Shaftesbury (Ἐtica e religione, la morale del sentimento). — Francesco O l g i a t i : Il Significato storico di Leibniz (Milano). — Santino C a r a m e l l a : Antologia vichiana. La vita e il pensiero di G. B. Vico. — Piero M a r i n e t t i : L'intelletto e la conoscenza noumenica in E. Kant.—Galvano della V o l p e : Hegel romantico e mistico. — Enrico D e N e g r i : La Nascita della dialettica Hegeliana. — Giovanni G e n t i l e : Storia della Filosofia italiana dal Genovesi al Galuppi (Milano). — Achille N o r s a : Il Pensiero filosofico di Giandomenico Romagnosi. — Lorenzo C a b o a r a : La filosofia del diritto di G. Romagnosi. — Ὁ Romagnosi ἀπολαύει καὶ σήμερον ἀκόμη μεγάλης ἐκτιμῆσεως ὡς εἰδικὸς περὶ τὴν Φιλοσοφίαν τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ Δικαίου. — Ferdinando A l b e g g i a n i : Il sistema filosofico di Josiah Royce. Ἡ μελέτη αὕτη ἀποδίδει καλῶς τὰς σκέψεις τοῦ ἀμερικανοῦ φιλοσόφου διὰ τὸν ὅποιον δεικνύουν διαρκῶς αὐξανόμενον ἐνδιαφέρον ἐν Ἰταλίᾳ. — Nicola A b b a g n a n o : La filosofia di E. Meyerson e la logica dell'identità.—E. de N e g r i : La crise del positivismo nella filosofia dell'immanenza.—G. C a l o g e r o καὶ D. P e t r i n i : Studi crociani.—Ugo S p i r i t o : L'idealismo italiano e i suoi critici (Studi filosofici diretti da S. Gentile).

Εἰς τὸ φιλοσοφικὸν περιοδικὸν Logos ἐδημοσίευσαν ἄρθρα φιλοσοφικοῦ περιεχομένου οἱ Di Carlo, C. Carbonara, Leonardo Grassi καὶ ἄλλοι.—Ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἰταλικά περιοδικά: Giornale Antico della filosofia italiana καὶ La Critica.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Revue Philosophique de la France et de l'étranger

Διευθυνομένη ὑπὸ L. LÉVY-BRUHL

Ἔτος 57ον, Τεύχη 9 καὶ 10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

α) Ἄρθρα

Dr. G. D u m a s, Les mimiques.

M. A. C o c h e t, Nietzsche d'après son plus récent interprète français.

β) Κριτικαὶ ἐπιθεωρήσεις

J. N a b e r t, L. Brunschwig: de la connaissance de soi.

γ) Ἀναλύσεις καὶ κριτικὰ σημειώματα